

Załącznik 2. do "Uzupełnienia"

Dr hab. prof. INE PAN. S. Ryszard Domański
Koordynator Programu Naprawczego INE PAN

Warszawa 16.grudnia.2013

Raport „syntetyczny” Koordynatora Programu Naprawczego INE PAN o stanie działalności dydaktycznej Instytutu, metodzie i taktyce naprawy i perspektywach na przyszłość.

I. UWAGI WSTĘPNE. Geneza i tło Raportu. Raporty Zespołów tematycznych.

1. Raport został sporządzony na podstawie raportów tematycznych Zespołów eksperckich powołanych decyzjami Dyrektora INE PAN w okresie 14 czerwca – 18 lipca 2013 w których wykorzystano materiał źródłowy w postaci dokumentacji księgowej i organizacyjnej INE PAN oraz opinie prawne Biura Organizacyjno-Prawnego i Spraw Osobowych PAN. Pierwsza faza pracy nad Raportem zakończyła się 24 września, kiedy została złożona Dyrektorowi INE PAN I wersja Raportu bazująca na wówczas zebranych materiale w tych niekompletnej liście raportów poszczególnych Zespołów. Obecna wersja Raportu została sporządzona w wyniku Decyzji Dyrektora o zakończeniu prac Zespołów tematycznych i Koordynatora Programu Naprawczego, czemu towarzyszyło uzupełnienie raportów niektórych Zespołów i przedłożenie roboczej, ale kompleksowej wersji Raportu ds. opracowania regulacji prawnych Instytutu oraz „Uchwała parasolowa” Rady Naukowej INE PAN z 26 września 2013, o ważnych implikacjach dla zdolności funkcjonowania Instytutu.
2. Bezpośrednią przyczyną przeglądu i analizy działalności edukacyjnej INE PAN oraz Kolegium Studiów Społecznych Instytutów PAN była skarga słuchaczy studiów polskojęzycznych studiów podyplomowych Executive Doctor of Business Administration z dnia 16 marca 2013 do Prezesa Polskiej Akademii Nauk, oraz skarga studentki angielskojęzycznej edycji tego programu do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego i w efekcie prośba adresatów wymienionych pism do Dyrektora INE PAN o wyjaśnienie stanu spraw. (pismo vice-ministra NiSzW z dnia 08 maja 2013r)
3. Przyczyną powołania wymienionych Zespołów Eksperckich był również brak zdolności i brak chęci byłego dyrektora INE PAN prof. Leszka Jasińskiego (demonstrowany w jego piśmie z 03.06.2013) do przedstawienia protokołu przekazania INE PAN nowemu dyrektorowi. Podobne stanowisko zajęły pozostałe osoby odpowiedzialne za funkcjonowanie działalności dydaktycznej INE PAN i w efekcie zaistniała konieczność wystąpienia do Prezesa PAN z wnioskami o powołanie kontroli wewnętrznej i audytu zewnętrznego funkcjonowania INE PAN.
4. Raport audytu zewnętrznego został złożony we władzach PAN i jest dostępny jedynie Dyrektorowi INE PAN, jako materiał tajny. W trakcie pisania niniejszej wersji raportu syntetycznego Koordynator Programu Naprawczego miał możliwość zapoznania się z pierwszymi 20 stronami raportu audytu zewnętrznego przedstawiającymi ogólną ocenę

podstaw prawnych działalności dydaktycznej Instytutu oraz ocenę podstaw prawnych funkcjonowania studiów doktoranckich „instytutowych” w dyscyplinie ekonomia oraz środowiskowych studiów doktoranckich. Przeczytane stronicie Raportu audytu zewnętrznego nie miały wpływu na oceny przedstawione w raporcie syntetycznym przez Koordynatora i jego zalecenia co do strategii postępowania. Te bazują w całości na raportach Zespołów tematycznych, Uchwale Parasolowej Rady Naukowej INE oraz udokumentowanej „insi de knowledge” Koordynatora, jak też z przekonania, że *co nie jest zabronione prawem, jest dozwolone* wynikającego z doświadczenia połączonego z ogólnym nastawieniem społecznym, lansowanym od czasu Ustawy o działalności Gospodarczej 1987 roku, przy świadomości, że funkcjonowanie Instytutu Nauk Ekonomicznych PAN jest regulowane przynajmniej trzema stosownymi Ustawami – „o PAN”, „o Szkolnictwie Wyższym”, „o stopniach i tytule naukowym”. Zatem niniejszy raport przedstawia stanowisko i tezy nie obciążone zapisami raportu audytu zewnętrznego i nie musi być z nimi w pełni zgodny.

5. Odwołanie się do Raportów końcowych Zespołów Tematycznych powołanych decyzjami Dyrektora z przełomu czerwca i lipca łączy się z decyzją Koordynatora o ich przyjęciu lub odrzuceniu w myśl Decyzji Dyrektora o zakończeniu pracy Zespołów i koordynatora. W tym względzie zostały podjęte następujące decyzje:

- Raport zespołu pod kierunkiem prof. dra hab. Andrzeja Sopoćkę powołanego decyzją Dyrektora INE PAN nr 1 z dnia 14go czerwca nr 1 w sprawie uporządkowania stanu formalno-prawnego i organizacyjnego działalności dydaktycznej Instytutu Nauk Ekonomicznych PAN z uwzględnieniem działalności Kolegium Studiów Społecznych Instytutów PAN

- Raportu nie przyjąć -

Uzasadnienie ogólne : Zespół w składzie prof. dr hab. Andrzej Sopoćko (Przewodniczący), prof. Dr hab. Leszek Jasiński, dr hab. prof. INE Paweł Kozłowski nie zrealizował zadań wskazanych do wykonania przez Dyrektora INE w decyzji nr 1 z dnia 14go czerwca o powołaniu Zespołu.

Autorzy sposobem podejścia do Raportu poświadczają, brak zrozumienia dla wagi obowiązków w zakresie nadzoru i regulacji działalności INE PAN, w szczególności w odniesieniu do działalności edukacyjnej i gospodarki finansowej Instytutu, jak też rozumienia meritum działalności edukacyjnej (nie odróżnianie studiów podyplomowych od wyższych studiów ekonomicznych III stopnia). Wnioski te są potwierdzane przez wyniki prac wszystkich pozostałych zespołów, z tym, że raport zespołu pod kierunkiem p. Jolanty Rycąbel świadczy, że występowała synergia niekompetencji dyrekcji INE i stopnia profesjonalizmu głównej księgowej INE.

Szczegółowe uzasadnienie Decyzji w załączniku 1.

- **Raport zespołu pod kierunkiem Katarzyny Sierocińskiej** powołanego decyzją Dyrektora INE PAN nr 2/2013 z dnia 14 czerwca 2013 ds. opracowania koncepcji działalności dydaktycznej INE PAN

Raport przyjęć mimo mankamentów merytorycznych o genezie poza gestią Zespołu

Uzasadnienie ogólne : W skomplikowanej sytuacji prawnej, określonej przez BOPiSO PAN oraz audytora zewnętrznego jako „niemożliwość przeprowadzenia konwalidacji działalności edukacyjnej INE PAN prowadzonej w przeszłości” Zespół przygotował komplet dokumentów w tym projekt nowego statutu INE PAN, regulaminu Rady Naukowej INE PAN, oraz komplet projektów wniosków o utworzenie 4 toków studiów doktoranckich (wyższe studia III stopnia) w INE PAN i 10 toków studiów podyplomowych wraz z konieczną obudową legislacyjną zgodną z aktualnie obowiązującym stanem prawnym. Umożliwiło to Radzie Naukowej INE PAN podjęcie w dniu 26 września 2013 stosownych uchwał w sprawie wniosków do Dyrektora INE o utworzenie poszczególnych toków studiów, a w ślad za tym selektywne i sekwencyjne wydawanie stosownych decyzji przez Dyrektora INE. Szczegółowe uzasadnienie Decyzji i uwagi do raportu w załączniku 2.

- **Raport Zespołu pod kierunkiem Jolanty Rycąbel** - powołanego decyzją Dyrektora INE PAN nr 2 z dnia 20go czerwca w sprawie opracowania planu ochrony kondycji finansowej Instytutu Nauk Ekonomicznych PAN

- **Raportu nie przyjęć** z powodu nie wykonania postawionego zadania głównego

Uzasadnienie ogólne : Czteroosobowy zespół pod kierunkiem Jolanty Rycąbel złożony z dwóch szeregowych pracowników administracji i jednego księgowości INE PAN otrzymał za zadanie główne: „opracowanie warlantowego planu reakcji na pojawiające się zagrożenia finansowe, które mogą wystąpić w związku z ograniczeniem lub całkowitą albo częściową likwidacją działalności dydaktycznej INE PAN i KSSI”. Zespół zadania tego nie wykonał, z tego powodu RAPORTU końcowego złożonego 31 lipca 2013 wraz z uzupełnieniami złożonymi w dniach 10-21 listopada nie można przyjąć chociaż należy docenić wykonane pod naciskiem Koordynatora dodatkowe wyliczenia pomagające ocenić stan i strukturę finansów INE oraz jego gospodarkę finansową i chociaż trzeba uznać, że zadanie główne, postawione Zespołowi o wymienionym składzie, było trudne.

Pozytywną stroną Raportu jest zrealizowanie (pod naciskiem Koordynatora) zadań szczegółowych pomocnych przy formułowaniu bieżących i strategicznych zaleceń co do programu naprawczego INE PAN składanych na ręce Dyrektora INE przez Koordynatora w okresie 22 września -20 listopada 2013, których realizacja (np. Utworzenie trzech toków studiów) pozwala przejściowo ratować finanse INE przed katastrofą. Z raportu wynika brak elementarnych dokumentów gospodarki finansowej Instytutu (plany finansowo-rzeczowe, rachunki dochodów, bilanse, rachunki przepływów pieniężnych, regulaminów wynagradzania i premiovania) a dodatkowe analizy kosztów wskazują na możliwość naruszenia „ustawy kominowej” określającej pułapy wynagrodzeń dla dyrektora i

głównego księgowego jednostki budżetowej jaką jest INE PAN.

Szczegółowe uzasadnienie Decyzji i uwagi do raportu w załączniku 3

- **Raport zespołu pod kierunkiem prof. dr hab. Barbary Liberskiej powołanego Decyzją nr 5/2013 Dyrektora INE z dnia 15go lipca 2013 w sprawie przeglądu oświadczeń woli o skutkach finansowych złożonych w imieniu INE PAN w latach 2009-2013- za okres działalności Kolegium Studiów Społecznych Instytutów PAN – oraz oceny ich wpływu na realizację zadań statutowych INE PAN - Raport** **przyjąć z uwagami i wytycznymi dalszych działań mimo nie wykonania zadań szczegółowych i niepełnego wykonania zadania głównego .**

Uzasadnienie ogólne: Zespół był w swoim głównym zadaniu "zobowiązany do analizy i oceny oświadczeń woli (umów, porozumień, decyzji itp.) złożonych w związku z działalnością INE PAN i KSSI, pod względem formalno-prawnym, merytorycznym i finansowym w możliwie najkrótszym terminie". Zespół dokonał identyfikacji wadliwości procesu zawierania i kontroli realizacji umów o dzieło w analizowanym okresie, nie znajdując w istocie, żadnych pozytywnych przykładów i sformułował ogólne, wartościowe, sugestie naprawcze na najbliższą przyszłość. M.in. „niejasne były zasady zawierania umów z tytułu obsługi procesu dydaktycznego. Nie jest możliwe stwierdzenie, czy zadania te należały do ich obowiązków wynikających ze stosunku pracy (za którą otrzymywali wynagrodzenie) czy stanowiły nowe zadania związane z realizacją procesu dydaktycznego, wykraczające poza umowy o pracę. Stwierdzono, że podpisywano z niektórymi osobami wielokrotne umowy na stworzenie programów studiów, przygotowania sylabusów i harmonogramów". Wnioski Zespołu pod kierunkiem prof. Barbary Liberskiej są zgodne z wynikami rachunku kosztów wynagrodzeń z „osobowego” i bezosobowego funduszu wynagrodzeń, które Koordynator polecił wykonać Zespołowi kierowanemu przez p. Jolantę Rycąbel, a z których wynika wysoki koszt wynagrodzeń akademickiego zarządu Instytutu oraz administracji centralnej Instytutu, jak też administracji KSSI, pokrywany z obydwu tych źródeł.

Szczegółowe uzasadnienie Decyzji i uwagi do raportu w załączniku 4

- **Raport Zespołu pod kierunkiem dra Lechosława Pietrewicza - powołanego decyzją Dyrektora INE PAN nr 6/2013 z dnia 18go lipca 2013 w sprawie dostosowania dokumentów wewnętrznych INE PAN do aktualnego systemu prawnego funkcjonowania nauki w Polsce.**

Raport **przyjąć jako wykonany w wersji roboczej.**

Uzasadnienie ogólne : Razem zadania Zespołu dotyczyły 27 dokumentów oraz 12 produktów. Zespół zadania wykonał aczkolwiek przedłożył Koordynatorowi dokument w wersji roboczej, technicznie nieopracowany. **Generalnie biorąc wynikiem pracy Zespołu jest odslonięcie fatalnego stanu dokumentacji INE PAN,** czego dowodem są powtarzające się takie określenia, jak „brak dokumentu”, „dokument nieaktualny i niespełniający potrzeb związanych z realizacją zadań statutowych INE PAN”; „zasadniczo zgodny z istniejącym prawem, jednak niespełniający potrzeb związanych z realizacją zadań statutowych INE PAN”, „Niestety

nie udało nam się pozyskać pełnego dokumentu"; „Programu rozwoju naukowego brak, nie mieliśmy więc czego oceniać. Program taki powinien wynikać ze strategii rozwoju”; „dokument nie kwalifikuje się do merytorycznej oceny i został odrzucony w całości” itp. itd. Zespół podkreślił potrzebę pilnego opracowania przez kierownictwo INE PAN Regulaminu premiowania, którego obecnie brakuje. Szczegółowe uzasadnienie i uwagi do realizacji załącznik 5. Raport poświadcza brak zrozumienia Dyrekcji i Przewodniczącego Rady Naukowej INE dla wagi obowiązków w zakresie nadzoru i regulacji działalności INE PAN, w szczególności w odniesieniu do działalności edukacyjnej i gospodarki finansowej Instytutu.

Szczegółowe uzasadnienie Decyzji i uwagi do raportu w załączniku 5.

6. Status prawny władz Instytutu w kadencji lat 2010 -2013 i sposób wykonywania obowiązków.

1. Status prawny władz Instytutu

a) Władze akademickie:

Dyrektor – prof. dr hab. Leszek Jasiński - Wynik Konkursu i powołanie przez Prezesa PAN na drugą kadencję upływającą 30 kwietnia 2013.

Przewodniczący Rady Naukowej prof. dr hab. Jerzy Osiatyński i vice-przewodniczący, prof. dr hab. Urszula Grzeleńska i prof. dr hab. Joanna Kotowicz-Jawor - wyniki wyborów Przewodniczącego przez Radę Naukową - wybrani na kadencję upływającą w 2014 r.

Zastępca Dyrektora ds. Naukowych dr hab. prof. Paweł Kozłowski - status i legalność sprawowania funkcji do wyjaśnienia w świetle kadencyjności funkcji. Podejrzanie o sprawowaniu funkcji nielegalnie wobec braku opinii Rady Naukowej INE niezbędnej do powołania na kadencję 2010-2013. W przypadku negatywnej weryfikacji legalności sprawowania funkcji przez prof. Pawła Kozłowskiego pojawią się konsekwencje dla finansów Instytutu i konsekwencja karne dla samej osoby.

Kierownik Studiów Doktoranckich, prof. dr hab. Andrzej Sopoćko w okresie lipiec 2010 – wrzesień 2013 – funkcja sprawowana nielegalnie. Brak opinii Rady Naukowej jako warunku powołania ogłoszonego drogą elektroniczną w dniu 15go lipca 2010. Pierwsza konsekwencja to zwrot pobieranego dodatku, za kierowanie SD w okresie lipiec 2010- kwiecień 2013. Kolejne to nieprawomocność od samego początku, wszystkich dokumentów podpisywanych przez Kierownika SD w wymienionym okresie.

Dyrektor KSSI – dr inż. Krzysztof Adamiec – powołanie na funkcję podpisane przez czterech sygnatariuszy porozumienia o utworzeniu KSSI, dyrektorów: INE PAN, INP PAN, IP PAN IFIS PAN. Nie ma podstaw do wątpliwości co do legalności sprawowania funkcji.

Kierownicy Zakładów Instytutu – formalnej poprawności sprawowania funkcji nie analizowano.

b) Administracja centralna

Główna księgowa - Jolanta Rycąbel –w świetle dostępnych informacji funkcję sprawowała nielegalnie w oparciu o nieważną umowę o pracę podpisaną przez osobę nieuprawnioną.

Barbara Kubielas - główny specjalista, kierownik administracyjny INE PAN - formalnej strony sprawowania funkcji nie analizowano

Michał Baranowski – główny specjalista, odpowiedzialny za przestrzeganie ustawy o zamówieniach publicznych - formalnej strony sprawowania funkcji – nie analizowano.

2. Sposób wykonywania obowiązków.

a) Władze akademickie

W świetle badań i analiz wykonanych przez Zespoły powołane decyzjami Dyrektora INE nr 2 (kier. Katarzyna Sierocińska) z dnia 14 czerwca 2013, nr 3 z dnia 20 czerwca (kier. Rycąbel) nr 5 z 15 lipca (kier. Barbara Liberska) oraz nr 6 z 18go lipca(kier Lesław Pietrewicz) powstaje domniemanie niedopełnienia (zaniechania) obowiązków przez byłe szeroko rozumiane kierownictwo INE PAN, a ponieważ „Zaniechanie może stanowić na gruncie polskiego prawa karnego przestępstwo”. (Za „© Daniel Domoradzki. Szablon Simple. Technologia”), to istnieje konieczność fachowej, prawnej, oceny sytuacji.

Kierownicy Zakładów Instytutu –konieczny przegląd sprawozdań z działalności Zakładów i protokołów zebrań i seminariów Zakładów, jako dowodów rzeczywistego wykonywania obowiązków kierownika zakładu.

b) Administracja centralna

Jolanta Rycąbel, główna księgowa nieprawomocność umowy o pracę, w połączeniu z niewłaściwym wykonywaniem obowiązków demonstrowanym brakami podstawowych dokumentów ilustrujących gospodarkę finansową Instytutu niezbędne postępowanie prokuratorskie -zagrożona konsekwencjami karnymi

Kierownik administracyjny - Barbara Kubielas - główny specjalista – wymagana analiza zakresu obowiązków i sposobu ich wypełniania

Michał Baranowski – główny specjalista, odpowiedzialny za przestrzeganie ustawy o zamówieniach publicznych - wymagana oddzielna analiza wyborów w świetle ewentualnego naruszenia ustawy o zamówieniach publicznych przy angażowaniu osób zewnętrznych do prac na rzecz Instytutu.

II. OCENA FAKTYCZNEGO STANU DZIAŁALNOŚCI EDUKACYJNEJ INE PAN.

1. Uprawnienia Instytutu do nadawani stopni naukowych i tytułów a działalność dydaktyczna Instytutu

Instytut Nauk Ekonomicznych PAN posiada uprawnienia do nadawani stopnia doktora i doktora habilitowanego nauk ekonomicznych oraz do występowania o tytuł Profesora w dziedzinie nauk ekonomicznych. Zgodnie z regulacjami ustawowymi posiada zatem również uprawnienia i kompetencje do prowadzenia działalności dydaktycznej różnego stopnia i typów w dziedzinie nauk ekonomicznych.

1. W INE PAN są prowadzone studia doktoranckie „Instytutowe” w zakresie ekonomii. Studia te były pozytywnie zaopiniowane uchwałą Rady Naukowej INE PAN 27 czerwca 2002 jeśli chodzi o ich utworzenie i program, ze wskazaniem potrzeby jego uszczegółowienia. Rada Naukowa zaopiniowała też pozytywnie osobę proponowaną na kierownika studiów doktoranckich w INE PAN. Uszczegółowienie programu nastąpiło przed rozpoczęciem zajęć w październiku 2002 wraz z budową szczegółowego harmonogramu zajęć. W czerwcu 2003 został zatwierdzony przez Dyrektora INE PAN regulamin tych studiów.

Studia doktoranckie w zakresie ekonomii w INE PAN zostały zatem zbudowane na solidnej podbudowie prawnej nawiązującej do obowiązującego wtedy Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 10 czerwca 1991, znowelizowanego 8 sierpnia 1997 (Rada Naukowa ustalała regulamin i program zajęć, jak również sprawowała „nadzór nad działalnością studiów” §4.2 i 5.1. Regulamin i program zatwierdzał dyrektor Instytutu §5.2)

Do fundamentów prawnych studiów doktorskich rozpoczętych w październiku 2002 należy:

- akceptująca opinia Rady naukowej z dnia 27 czerwca 2002 roku o jej programie ze wskazaniem potrzeby jego uszczegółowienia
- akceptująca opinia osoby proponowanej przez Dyrektora INE na kierownika studiów
- decyzja Dyrektora INE o powołaniu kierownika studiów doktorskich w INE PAN
- regulamin studiów doktorskich zatwierdzony przez Dyrektora INE PAN z zasadami rekrutacji i finansowania.

Nie może ulegać wątpliwości, że powyższe dokumenty decydują o prawomocności studiów doktorskich w zakresie ekonomii rozpoczętych w październiku 2002, to zaś czego nie można się doszukać w dokumentach Instytutu, to „wykonawczej” decyzji ówczesnego dyrektora INE, choć w jego przekonaniu on taką decyzję wydał, co ustnie poświadczał Koordynatorowi, tyle że trudno mu teraz określić, gdzie teraz ona jest złożona..

Studia Doktorskie zostały uruchomione w roku 2002 przy wsparciu organizacyjnym i finansowym Wyższej Szkoły Handlu i Finansów Międzynarodowych regulowanym oddzielną

umową. W ramach umowy o wsparciu studiów doktorskich i współpracy WSHiFM wyremontowała i wyposażała salę 2302 na 23 piętrze Pałacu Kultury, na potrzeby Studium Doktoranckiego nakładem około 27tys złotych; stawiała do dyspozycji INE PAN swoje sale dydaktyczne i pracownie komputerowe w nieodległym budynku przy ul Nowogrodzkiej 96, jak też zobowiązała się wpłacać na konto Instytutu 140tys złotych rocznie na rzecz jego działalności statutowej. Nie ulega wątpliwości zatem że studia doktorskie INE PAN z roku 2002 otrzymały, obok prawnych, również solidne fundamenty ekonomiczno-finansowe.

Po trzech latach po wpłaceniu na rzecz Instytutu 420 tys. złotych WSHiFM zaprzestała wpłat rozczarowana, że fundusze są przez Instytut „przejadane” i w żadnej części nie są przeznaczane na tworzenie bazy finansowej dla wsparcie opiekunów naukowych i przyszłych promotorów, a także na pokrycie kosztów przewodów doktorskich (pierwszy doktorant obronił pracę przed Radą Naukową INE PAN już w roku 2005). Znalazło to wyraz w korespondencji rektora WSHiFM i dyrektora INE PAN. W grudniu 2010 roku został złożony kierownictwu I Wydziału Nauk Społecznych Polskiej Akademii Nauk, dyrekcji INE PAN oraz Radzie Naukowej INE PAN obszerny ponad 80cio stronicowy dokument pt „Sprawozdanie z funkcjonowania studiów Doktorskich INE PAN latach 2002-2010”. Konieczność złożenia tego dokumentu wynikała z posunięć podejmowanych przez Dyрекcję INE PAN od 15go lipca 2010, kiedy to została ogłoszona pracownikom INE Informacja pocztą elektroniczną, że został powołany „nowy kierownik” Studiów Doktoranckich w INE PAN.

2. Pod koniec listopada 2010 zaś po prawie dwu miesiącach od początku roku akademickiego został ogłoszony „nowy program studiów doktorskich”, nowa ich obsada kadrowa, ku zaskoczeniu zarówno doktorantów II I III roku studiów, którzy studia kontynuowali, jak i nowo przyjętych, którym był zaoferowany i do końca listopada 2010 był ogłaszany na stronach Internetowych Instytutu „stary”, sprawdzony, program i harmonogram ze „starą obsadą kadrową”. Wprowadzone z pominięciem opinii Rady Naukowej- radykalne zmiany w programie tych studiów sprawiły, że utraciły one walor ekonomicznych studiów wyższych III stopnia. Początkiem i przygotowaniem do degeneracji poziomu studiów doktorskich w dyscyplinie ekonomia były uchwalone w roku 2009 przez Radę Naukową INE – w sposób oczywisty sprzeczne z prawem - zmiany regulaminie tych studiów zrównujące je ze zwykłymi zawodowymi studiami podyplomowymi. Zmiany te nie były honorowane przez kierownika studiów doktoranckich do połowy lipca 2010. Całość działań Dyrekcji Instytutu i nowego kierownika Studiów Doktorskich w INE PAN wobec Studiów Doktorskich w dyscyplinie ekonomii podjęta w okresie lipiec - grudzień 2010 nie miała żadnej podstawy prawnej – począwszy od zmian programowych nie poddanych opinii Rady Naukowej i powołania nowego kierownika też bez opinii Rady Naukowej, do trybu wprowadzania zmian urągającego zasadom akademickiej organizacji roku akademickiego i rzetelności biznesowej. O zaniedbaniach i mankamentach były informowane Władze I Wydziału Nauk Społecznych PAN, w osobach prof. Mossakowskiego, a potem prof. Filipowicza, Rada Naukowa INE i jej Przewodniczący prof. dr hab. Jerzy Osiatyński jak też vice-prezes PAN ds. nauk humanistycznych i społecznych, prof. Marody. W efekcie vi-ce prezes PAN w piśmie do skarżącego zapowiadała skierowanie sprawy do rozpatrzenia przez Radę Kuratorów. Faktycznie, nigdy to nie nastąpiło. Załącznik 6 przedstawia plik pism ilustrujących sprawę.

3. W INE PAN - a właściwie w Kolegium Studiów Społecznych Instytutów PAN są prowadzone studia doktoranckie „środowiskowe” w zakresie ogólnie biorąc ekonomii w OPARCIU O UMOWĘ „Porozumienie o współpracy” datowaną na 15.07.2009r zawartej między INP PAN, IP PAN, IFIS PAN i INE PAN oraz umowę „Umowa o prowadzenie środowiskowych studiów doktoranckich” z 12 marca 2010. Zdaniem Koordynatora umowa ta JEST RÓWNOWAŻNA z DECYZJĄ Zarządów zainteresowanych Instytutów o UTWORZENIU środowiskowych studiów doktoranckich, a więc dyrekcje każdego z Instytutów nie musiały już wydawać, każda oddzielnie, odrębnych decyzji, o utworzeniu takich studiów w każdym Instytucie. Nie znamy sytuacji w innych Instytutach, ale w INE PAN Rada Naukowa nie podjęła żadnej uchwały o wniosku do dyrekcji w INE o utworzenie studiów środowiskowych ani nie zatwierdziła ich programu wspólnego i programu przypadającego INE PAN w ramach specjalizacji kierunkowej studentów po zaliczeniu części wspólnej programu. Próba dyskusji tego bardzo poważnego tematu na Radzie Naukowej INE PAN w marcu 2010 została przerwana przez Przewodniczącego Rady Naukowej INE PAN, prof. Jerzego Osiatyńskiego i w efekcie Rada nie podjęła, żadnych postanowień w tym względzie. Prawną podstawą studiów środowiskowych, decydująca o ich legalności, jest w/w umowa między instytutami z 15.07.2009 o ich wspólnym prowadzeniu. Studia te były prowadzone bez podstawy merytorycznej, albowiem ich program w części przypadłej INE PAN nie był nigdy zatwierdzony przez Radę Naukową Instytutu i nie spełniał wymogów programu wyższych studiów ekonomicznych III stopnia. Jest to potwierdzone przez decyzje Komisji Dydaktycznej INE pod kierunkiem prof. dr hab. Anny Wziętek-Kubiak zalecające wprowadzenie zmian i poprawek programie. Z tych względów nie należy ex post konwalidować wadliwego programu Środowiskowych Studiów Doktoranckich. Należy je natomiast utworzyć bazując na w/w porozumieniu i oprzeć na proponowanym przez Komisję Dydaktyczną programie skorygowanym realizując uzupełnienia programowe w ramach Indywidualnego Toku Studiów w harmonogramach przygotowanych dla słuchaczy będących w trakcie tych studiów na ich aktualnie końcowych semestrach.
4. W INE PAN - a właściwie w Kolegium Studiów Społecznych Instytutów PAN są prowadzone studia doktoranckie Executive Doctor of Business Administration w języku wykładowym polskim i języku wykładowym angielskim. Programy polski i angielski różnią się zdecydowanie co do zestawu przedmiotów. W programie polskim - zdaniem Koordynatora - mniej niż ¼ wykładów mieści się w dziedzinie nauk ekonomicznych w programie angielskim bez mała 50%, reszta to wykłady, które można - sądząc po tytułach - zaliczyć do dziedziny zarządzania, psychologii i prawa. Do pełnego uzasadnienia tego poglądu potrzeba jednak znajomości sylabusów wykładanych przedmiotów, które jednak nie istnieją, a przynajmniej nie zostały dostarczone kierownikowi zespołu 2 zajmującego się sprawą ewentualnych skutków ograniczenia działalności dydaktycznej INE PAN. Tym nie mniej zdaniem Koordynatora Programu Naprawczego INE PAN Studia Executive Doctoral Studies „In English”, należą obok studiów podyplomowych „International MBA”, oraz studiów „Ekonomia Menadżerska” i Rachunkowość do najlepszych projektów, zarówno pod względem zawartości programowej jak i skupionej kadry naukowo-dydaktycznej, realizowanych w INE PAN. Rada Naukowa INE PAN nie opiniowała ani

utworzenia studiów EDDBA, ani ich programu. Co więcej studia te zostały uruchomione bez wiedzy i udziału dyrekcji Instytutów wchodzących w skład konsorcjum KSSI, jak wskazuje prowadzona z nimi korespondencja. Propozycje uzupełnień polskiego programu studiów EDDBA zgłoszone przez Komisję Dydaktyczną wydają się ciągle niewystarczające by studia te uznać za należące do dyscypliny ekonomia, w której INE PAN ma stosowne uprawnienia. I tak jak można zgodzić się sugestią i Zespołu tematycznego pod kierunkiem prof. A.Sopoćki, że w przypadku studiów EDDBA w języku angielskim mamy do czynienia „z nieszczęśliwą nazwą” nie oddającą w pełni ich treści – to w przypadku studiów EDDBA w wersji polskojęzycznej problemu nie da się sprowadzić do samej tylko nazwy tych studiów. Angielskojęzyczny wariant studiów EDDBA można nazwać EDBE&A: Executive Doctor of Business Economics and Administration a ich zestaw przedmiotowy mieści się „w obszarze nauk społecznych, w dziedzinie nauk ekonomicznych w dyscyplinie ekonomia z uwzględnieniem dyscypliny zarządzanie i finanse” – jak zaznaczone we wniosku o ich utworzenie przygotowanym przez Zespół tematyczny pod kierunkiem p. Katarzyny Sierocińskiej i przygotowuje do napisania dysertacji doktorskiej w dyscyplinie ekonomia. W przypadku studiów EDDBA-E realizowany jest program do którego Komisja dydaktyczna pod kierunkiem prof. Anny Wziątek-Kubiak nie wniosła uwag, zatem program tych studiów jest regulamin poprawiony jest i cele kształcenia są tak zapisane jak w raporcie Zespołu pod kierunkiem p. Katarzyny Sierocińskiej. Rada Naukowa INE pozytywnie zaopiniowała ich kierownika w osobie prof. Dr hab. Anny Wziątek-Kubiak, pozostaje tylko wydać decyzje o UTWORZENIU pod „bezpieczną” nazwą EDBE&A -E. Konwalidację kursów będących w toku można zastąpić wpisami studentów na ITS w ramach studiów nowoutworzonych, cechowanych nowym poprawionym wzorze dyplomu (żaden wadliwy dyplom ich ukończenia nie został wydany- aczkolwiek dopuszczono się wypuszczenia w przestrzeń publiczną fałszywych informacji) i nowym poprawionym ich regulaminie (wadliwy regulamin był wprowadzony w życie i stanowił wypuszczenie w przestrzeń publiczną fałszywych informacji). NIEUTWORZENIE tych studiów w październiku br, mimo dobrych merytorycznych i poprawionych formalnych podstaw ich utworzenia, kosztuje Instytut około 270 600 zł (dwieście siedemdziesiąt tysięcy sześćset złotych) straty w niezyskanym dochodzie w semestrze zimowym roku akademickiego 2013/2014. Podobnie powinny zostać utworzone studia EDBE@A-po polsku – te jednak z programem poprawionym i uzupełnionym przez Komisję Dydaktyczną pod kierunkiem prof. Anny Wziątek –Kubiak, bez których to poprawek program ten nie mieści się w dyscyplinie ekonomia.

5. INE PAN są prowadzone studia podyplomowe, przejęte organizacyjnie od roku 2011 przez KSSI, które co do zawartości mieszczą się w obszarze kompetencji Instytutu – są to studia podyplomowe „Rachunkowość” oraz „Dyrektorzy finansowi”. Studia te nie były opiniowane przez Radę Naukową opiniowane co do potrzeby utworzenia i nie były opiniowany ich program, ani nie były wydane przez dyrektora Instytutu akty wykonawcze o ich utworzeniu. Studia te odbywają się cyklu rocznym, nie ma potrzeby ich konwalidacji. Jest potrzeba - z uwagi na ich ekonomiczną efektywność i merytoryczną treść - dopelnienia formalnej obudowy ich utworzenia i ich kontynuacji w kolejnych rocznych cyklach. Odpowiednią dokumentację skonsultowana z Biurem Organizacyjno-Prawnym i Spraw Osobowych przygotował Zespół 2 pod kierunkiem Katarzyny Sierocińskiej.

6. W INE PAN są prowadzone „rozliczne” studia podyplomowe - przejęte organizacyjnie od roku 2011 przez KSSI - które co do zawartości NIE MIĘSCZĄ się w obszarze kompetencji merytorycznej Instytutu (*MBA w odmianach, EDDB –po polsku, Marszandzi i kolekcjonerzy, Social media w praktyce, Prawo nowoczesnych technologii* . Studia te ani nie były przez Radę Naukową opiniowane co do potrzeby ich utworzenia , ani nie były opiniowane ich programy, ani nie były wydane akty wykonawcze o ich utworzeniu. Ich prowadzenie wymaga uzupełnień programowych, które zostały zaproponowane przez Zespół ds. Dydaktyki, tak aby spełniały kryteria przynależności do dziedziny nauk ekonomicznych.

7. W Dokumentacji Zespołu 2 pod kierunkiem p. Katarzyny Sierocińskiej znalazły się propozycje wniosków co do utworzenia studiów do tej pory nie istniejących w INE PAN

Pierwsze to studia podyplomowe – *Ekonomia Menadżerska* , o przekonującym programie przedmiotowym opatrzonym sylabusami, dającymi łączny obraz 70% wykładów z dziedziny nauk ekonomicznych - ekonomii i finansów. Koordynator nie podziela propozycji Komisji Dydaktycznej co do korekt w tym programie. Uważne wniknięcie w przedstawione sylabusy przedmiotowe pozwala sądzić, że konsumują one zasadniczą treść wykładów proponowanych przez Komisję, a Komisja nie dołączyła sylabusów przedmiotów, które proponuje w zamiar planowanych .

Zgłaszana jest też propozycja wniosku o utworzenie studiów doktorskich pod dość dziwną nazwą „*Ekonomia i biznes*” o wątpliwej przynależności do dziedziny nauk ekonomicznych sądząc po nazwach przedmiotów i ich proporcji godzinowych – tylko około 30% wykładów z dziedziny nauk ekonomicznych. Tak jak w każdym przypadku program studiów można w pełni zidentyfikować po zapoznaniu się z sylabusami przedmiotów i oryginalnymi kwalifikacjami kadry dydaktycznej i jej dorobku w przedmiocie. Żadnych takich danych nie dołączono do proponowanego wniosku o utworzenie studiów doktoranckich pod taką nazwą. Raczej próbowano ukryć tę propozycję jako „tok studiów” pod ogólnym wnioskiem o prowadzenie studiów doktorskich „ w obszarze nauk społecznych, w dziedzinie nauk ekonomicznych w dyscyplinie ekonomia z uwzględnieniem dyscyplin zarządzanie i finanse”. W każdym razie pozostaje wrażenie , że układający program studiów doktorskich pn „Ekonomia i biznes” niema za bardzo pojęcia na czym polega związek ekonomii z biznesem.

8. Z przedstawionych raportów implicite wylania się pytanie o podyplomowe studia dla dziennikarzy ekonomicznych prowadzone w INE w porozumieniu z NBP – skąd inąd wiadomo, iż są one prowadzone, ich słuchacze dzwonią do Instytutu z prośbami o przedłużenie terminów składania prac dyplomowych prowadzone w INE , ale nie pojawiają się one w raportach zespołów naprawczych, albo trudno je zidentyfikować pod nazwami innych jawnie wymienianych nazw studiów i ich toków. Ostatni cykl tych studiów, których kierownikiem był prof. dr hab. Jerzy Osiatyński został zamknięty wręczeniem dyplomów ich ukończenia na uroczystej „graduacji” w Pałacu Staszica w dniu 29 listopada. Koordynatorowi nie jest wiadomo, czy ktokolwiek martwił się wręczając dyplomy ich absolwentom, że są one nielegalne w świetle audytu zewnętrznego działalności edukacyjnej INE PAN, zarówno dlatego, że ani ich program nie był zatwierdzany przez Radę Naukową INE, ani nie ma decyzji

dyrektora INE o ich utworzeniu, jak i dlatego, że ich utworzenie i realizacja w oparciu o zasilanie finansowe ze strony NBP, powinna być poddana regułom Ustawy o zamówieniach publicznych. Sprawa ta wymaga wnikliwszej analizy prawnej, leżącej poza możliwościami Koordynatora.

III. ZGODNOŚĆ DZIAŁALNOŚCI EDUKACYJNEJ INSTYTUTU ORAZ KSSI Z PRAWEM I Z UPRAWNIENIAMI ORAZ OBSZAREM BADAWCZYM INSTYTUTU ORAZ ZAGROŻENIA DLA WIZERUNKU I FINANSÓW INSTYTUTU

1. Oceniając zgodność działalności edukacyjnej Instytutu z prawem trzeba przyrzeć się trzem jej aspektom. Po pierwsze zgodności z przepisami ogólnymi, po drugie zgodności ze szczegółowymi unormowaniami proceduralnymi, po trzecie zgodności treści działalności edukacyjnej Instytutu z jego statutowymi uprawnieniami i przedmiotem działania dla którego został utworzony.

2. NIE MOŻNA ZGODZIĆ SIĘ z generalną tezą Biura Organizacyjno-Prawnego PAN wyrażoną w pismach dyrektora tego Biura z 10 czerwca 2013 roku i powtarzaną w pismach Biura z 05 oraz 26 lipca 2013 o braku podstaw prawnych prowadzonych w Instytucie studiów doktorskich i podyplomowych. W sposób OCZYWISTY wbrew opinii Biura podstawę prawną działalności edukacyjnej INE PAN MOŻE STANOWIĆ art.50 ust.4.pkt. 3) Ustawy o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U z 2010r Nr 96. Poz. 619) który stanowi, że Instytut MOŻE PROWADZIC studia podyplomowe oraz inną działalność z zakresu kształcenia na zasadach określonych w przepisach o szkolnictwie wyższym. Z tego to przepisu (i jemu podobnym w dawniejszych wersjach Ustawy) być może wynika – jak utrzymuje Biuro – że nie przyznaje on konkretnej kompetencji Radzie Naukowej INE PAN oraz dyrektorowi INE PAN (a przecież byłoby śmieszne gdyby taki zapis był w USTAWIE!) ale – z tego zapisu są wyprowadzone szczegółowe przepisy STATUTU INE PAN określające ZADANIA Instytutu, gdzie na w paragrafie 5 na równi wymienia się w pkt. 1. badania naukowe i kształcenia kadr. Statut INE PRZYNAWAŁ też Radzie Naukowej KONKRETNE KOMPETENCJE w paragrafie 17 o sprawowaniu nadzoru merytorycznego i organizacyjnego nad działalnością dydaktyczną Instytutu, które zostały jedynie doprecyzowane co do procedury w poprawkach do Statutu uchwalonych przez Radę 29 sierpnia 2013 r.

Trzeba zatem podkreślić, że w kategoriach ogólnych działalność dydaktyczna INE PAN znajdowała podstawy prawne zarówno w ogólnych przepisach z Ustawowych jak i regulacjach wewnętrznych Instytutu zawartych w jego statucie. I w tym względzie należy zgodzić się z wywodami raportu eksperckiego Zespołu i powołanego w sprawie uporządkowania stanu formalno-prawnego i organizacyjno działalności dydaktycznej INE PAN, w tych fragmentach, gdzie dotyczy on właśnie ogólnych ram prawnych tej działalności.

3. Określenie tego w jakim zaś zakresie działalność edukacyjna INE PAN BYŁA LEGALNA zależy od MERYTORYCZNEJ ZGODNOŚCI działalności edukacyjnej Instytutu z jego uprawnieniami formalnymi w dziedzinie nauki i przedmiotem obszaru naukowo-badawczego. A to podlega ocenie ciała ku temu powołanych – w najbliższym przybliżeniu Komisji Dydaktycznej INE PAN, Rady Naukowej Instytutu a w dalszym Polskiej Komisji Akredytacyjnej

przy MNiSzW, a nie Biuru Organizacyjno-Prawnemu i Spraw Osobowych PAN. W każdym razie wskazanie przez Komisję Dydaktyczną INE konieczności zmian i uzupełnień w programach poszczególnych toków kształcenia wskazuje na możliwość ograniczonej legalności niektórych z nich i potwierdza zauważony przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego fakt wypuszczania przez INE PAN w przestrzeń publiczną informacji fałszywych i wprowadzających zainteresowanych w błąd. Ale fakt ten nie jest ani nowy, ani zaskakujący, gdyż i ostrzeżenia w tym względzie kierowane były zarówno do Rady Naukowej INE jak i do Władz i Wydziału PAN już pod koniec 2010 r.

4. Nie można zgodzić się z generalną tezą Biura Organizacyjno-Prawnego i Spraw Osobowych PAN o braku podstaw prawnych funkcjonowania Kolegium Studiów Społecznych jak też występowania Dyrektora INE PAN w roli je reprezentującego w sprawach finansowych bo „żaden z instytutów nie ma podstaw prawnych do zawierania umów w imieniu tej jednostki, ani pokrywania kosztów jej działalności (w tym wynagrodzeń)…” gdyż „…KSSI PAN, jako ciało nie posiadające osobowości prawnej i nie umiejscowione w żadnym z instytutów, nie posiada uprawnień do prowadzenia studiów doktoranckich ani studiów podyplomowych”. (pismo Dyrektora BOPISO z 10 czerwca 2013). I dalej „Dodać należy, iż wątpliwa jest również celowość zawartego porozumienia, skoro stopnie naukowe nadaje się w określonych dyscyplinach naukowych przez jednostki posiadające uprawnienia do nadawania stopnia naukowego w określonej dyscyplinie… Nie stanowi ona również podstawy do uruchomienia konkretnych studiów doktoranckich”

Otóż cały ten passus w wywodach Dyrektora BOPISO mógł powstać jedynie przy NIEZROZUMIENIU merytorycznego SENSU KSSI i jego celowości wyrażonej paragrafem 3 Porozumienia o Współpracy czterech Instytutów z 15 lipca 2009 który głosi „Dla zapewnienia odpowiednich warunków realizacji przedsięwzięć kooperacyjnych umawiające się strony powołają Kolegium Studiów Społecznych.

Trzeba przyznać, że zrozumienia tego sensu nie ułatwia też pismo P. Kozłowskiemu z 7 czerwca 2013 do Dyrektora INE PAN, który najpierw wskazuje, że KSSI nie jest niczym a potem stwierdza że jest „REZULTATEM” (porozumienia czterech Instytutów). Tymczasem zarówno wyżej przypomniany cel powołania tej jednostki JAK I FAKTYCZNIE SPRAWOWANE PRZEZ NIĄ FUNKCJE ORGANIZATORSKO-LOGISTYCZNE I PROMOCYJNE jednoznacznie wskazują, że KSSI jest MIĘDZYINSTYTUTOWYM DZIEKANETM WSPÓLNEJ DZIAŁALNOŚCI DYDAKTYCZNEJ INSTYTUTÓW (dlatego nielogiczne jest domaganie się by była umiejscowiona w poszczególnych Instytutach, czy w jednym z nich), którą są Środowiskowe studia doktoranckie utworzone zgodnie z Umową o prowadzenie środowiskowych studiów Doktoranckich z 12. 03.2010. Wdaje się, że zapisy paragrafu 4 tej umowy, zwłaszcza punkty 1, 2 z podpunktami oraz pkt. 3 można interpretować jako delegację uprawnień finansowych do dyrektora INE PAN

5. Władze KSSI zostały powołane z naruszeniem zasad podległości i kontroli działalności KSSI w zakresie gospodarki finansowej i działalności organizacyjnej.

Oto Dyktor KSSI podlega vice-dyrektorowi naukowemu i dyrektorowi INE PAN z tytułu zatrudnienia w PAN. Zaś vice - dyrektor naukowy podlega dyrektorowi KSSI jako kierownik środowiskowych studiów doktorskich podobnie jak przewodniczący rady programowej, będący jednocześnie dyrektorem INE PAN. Taki układ wzajemnej podległości i nadrzędności wymaga szczegółowego przyjrzenia się gospodarce finansowej KSSI i zbadanie czy na ile pełni

ono rolę swoistego „słupa”, który de facto decyduje o strumieniach przepływu pieniądza ale za nic nie odpowiada formalnie. To samo dotyczy funkcji dyrektora INE PAN, który tylko „implicite”, jak wyżej zauważono, ma tytuł do dysponowania funduszami spływającymi do „między-instytutowego dziekanatu” jakim jest KSSI.

6. Sumując: we wszystkich rodzajach i tokach działalności edukacyjnej INE PAN występują, rażące i kompromitujące Instytut braki w szczegółowych i unormowaniach proceduralnych o różnym stopniu doniosłości decydującym o stopniu legalności czy nielegalności tej działalności. Syntetycznie strukturę „stopni legalności” prowadzonej działalności edukacyjnej można przedstawić w punktach jak niżej:

- a) Jest uchwała Rady Naukowej Instytutu akceptująca utworzenie Studiów i sylabusy przedmiotów, regulamin studiów NIE MA formalnej decyzji dyrektora INE o utworzeniu studiów.
- b) Jest dokument mogący uchodzić za decyzję o utworzeniu studiów (jak umowa o prowadzenie środowiskowych studiów doktorskich) NIE MA uchwały Rady naukowej ani co do samych studiów, ani ich programu ani sylabusów ani regulaminów
- c) Są programy i sylabusy oraz regulaminy studiów nie ma ani decyzji dyrektora o ich utworzeniu ani opinii Rady Naukowej
- d) Są programy (spis przedmiotów) I NIC WIĘCEJ.

W przypadkach b) - d), gdzie pomijana była Rada Naukowa doszło do oczywistego ŁAMANIA statutu INE PAN.

Biuro Organizacyjno-Prawne i Spraw Osobowych PAN przekazało szczegółowe wytyczne co do stworzenia właściwej formalnej obudowy działalności edukacyjnej INE PAN w pismach z 05.07. oraz 26.07. 2013 dotyczącej trybu tworzenia poszczególnych rodzajów tej działalności i podziału zadań między poszczególne organy INE. Projekty stosownych dokumentów stanowią załączniki do niniejszego Raportu.

7. Następujące rodzaje działalności i toki studiów nie mieszczą się w polu kompetencji Instytutu i informacja o nich stanowi „wpuszczenie w przestrzeń publiczną” informacji o różnym stopniu nieprawdziwości, które mogły wprowadzać zainteresowanych w błąd:

MBA- w ich odmianach, *EBDA –po polsku* w zakresie programu studiów, a *EBDA-in English* w zakresie obietnic co do sensu dyplomu i sposobu dojścia do stopnia doktora nauk ekonomicznych, *Social media w praktyce*, *Prawo nowoczesnych technologii*, studia dla *Marszandów i Kolekcjonerów*.

Wszystkie te rodzaje i toki studiów zostały uruchomione „w KSSI” według najgorszego wariantu 6 d) stopnia legalności

Komisja Dydaktyczna INE PAN dokonała przeglądu programów tych studiów i zaproponowała korekty i uzupełnienia mające na celu ich przeprofilowanie tak, aby mieściły się w polu kompetencji Instytutu.

8. Ryzyko zwrotu kosztów istnieje realnie w przypadku wszystkich nie utworzonych – mimo uchwały parasolowej z 26 września 2013 – toków studiów i materializuje się już w postaci żądań zwrotu czesnego przez studentów. Tego rodzaju żądania muszą być przez

Instytut wypełnione w przypadku tych toków studiów, których utworzenie jest niemożliwe z uwagi na fundamentalną wadliwość ich dokumentów założycielskich – jak w przypadku studiów „Social Media w Praktyce”, koordynowanych umowa z p. Kołakiem. Podobna groźba istnieje w przypadku studiów „Prawo nowoczesnych technologii”, ale może być zażegnana w przypadku pilnego ich uruchomienia na zasadach wypracowanych przez KSSI/Dział Dydaktyczny INE – a polegających na akceptacji przez Dyrektora Instytutu Nauk Prawnych wydawania świadectw ukończenia tych studiów i ich prowadzenie organizacyjnie i księgowo przez INE PAN. Groźne dla finansów Instytutu i druzgocące dla jego prestiżu będzie dalsze niezrozumiałe powstrzymywanie się Dyrektora INE od utworzenia studiów Doktoranckich wszystkich toków. W przypadku studiów ED&A, ich nie utworzenie we wrześniu/październiku 2013 już „kosztuje” INE PAN stratę w potencjalnym dochodzie z czesnego za semestr zimowy 2013/2014 kwoty ponad 200tys złotych. Tymczasem Wątpliwości programowe w przypadku studiów doktoranckich w tym zwłaszcza EBDA zostały w wystarczającym stopniu usunięte w wyniku pracy Zespołu ds. Dydaktyki pod kierunkiem prof. Anny Wziętek Kubiak. Programy poprawione i zaakceptowane przez ten zespół wraz z poprawkami wniesionymi na zebraniu pracowników INE w dniu 26 sierpnia 2013 stanowią podstawę do utworzenia wymienionych studiów z sugerowaną zmianą nazwy EBDA na EBDE&A (Executive Doctoral Studies In Business Economics and Administration. Należy zaznaczyć, że angielskojęzyczne warianty Studiów MBA i EBDA od początku nosiły cechy pozwalające dodać nazwę „Economics” do ich nazwy.

IV. CO NALEŻY ZROBIC DLA RATOWANIA WIZERUNKU INE PAN

A) Uchwała „parasolowa” Rady Naukowej INE z 26 września 2013 i jej konsekwencje

1. W punkcie 1.1. Uchwały RN potwierdza, że INE prowadzi od r 2002 studia doktoranckie zgodnie z uchwałą RN z 27 czerwca 2002 odnośnie do programu, sylabusów i kierownika tych studiów. Tych studiów nie trzeba „tworzyć” a w odniesieniu nich słowo „kontynuacja” ma pełny i rzeczywisty sens i de facto i de jure. Trzeba wydać decyzje o Uruchomieniu IX edycji tych studiów. Program i opis tych studiów, jak też tablica transformująca wadliwy program realizowany w okresie grudzień 2010 – czerwiec 2013, wraz z poprawkami i uzupełnieniami programowymi do realizacji przez słuchaczy tego wadliwego programu przedstawia załącznik 7 do niniejszego Raportu.
2. W punktach 2 Uchwały RN stwierdza, że od r. 2010 były prowadzone kursy i cykle wykładów przygotowujące do doktoratu.
3. W punkcie 3 Uchwały RN stwierdza, że były prowadzone kierunki studiów podyplomowych.
4. W punkcie 4 Uchwały RN potwierdza wyrażenie zgody na kontynuację wymienionych kierunków studiów ALE Z NIEZNANYCH POWODÓW Rada Naukowa wyłącza z tego zestawu studia ED&A in English, których status JEST TAKI SAM jak ED&A po polsku.

5. Załącznikami do punktu 4 Uchwały są **WNIOSKI DO DYREKTORA UTWORZENIE** wymienionych w pktcie. 4 nim rodzajów i toków studiów, oraz opinie w sprawie powołania kierowników poszczególnych toków studiów. WNIOSKI O UTWORZENIE poszczególnych rodzajów i toków studiów w INE PAN SPEŁNIAJĄ WYMAGANIA PRAWNE stawiane tego typu wnioskom bo były przygotowane według szczegółowych wskazań BOPISP PAN.

5. KONSEKWENCJA UCHWAŁY PARASOLWEJ

- a) **UTWORZENIE** studiów zgodnie wnioskami, czego nie wolno mieszać procesem konwalidacji przeszłości. (W przypadku „Instytutowych” studiów doktoranckich w dyscyplinie ekonomia trzeba wydać decyzje o uruchomieniu IX edycji tych studiów. Program i opis „instytutowych” w dyscyplinie ekonomia studiów, jak też tablica transformująca wadliwy program realizowany w okresie grudzień 2010 – czerwiec 2013, wraz z poprawkami i uzupełnieniami programowymi do realizacji przez słuchaczy tego wadliwego programu przedstawia załącznik 7 do niniejszego Raportu).
- b) Inkorporacja kursów i studentów kursów prowadzonych przed Uchwałą „parasolową” w **UTWORZONE** tokli studiów.
- c) Ewentualnie - konwalidacja „wstecz” tych toków o których Rada powiedziała, że wyraża zgodę na ich kontynuowanie – co zgodnie z opiniami BOPISP PAN oraz audytora zewnętrznego jest niemożliwe, zaś w przypadku programu studiów doktorskich w dyscyplinie ekonomia wprowadzonego bezprawnie w listopadzie/grudniu 2010 ich konwalidacja jest zbędna a merytorycznie niedopuszczalna. Zresztą RN nie uchwaliła żadnego wniosku o konwalidację czegokolwiek.
- d) Wobec rozwoju wypadków w trakcie pisania niniejszego Raportu wątpliwa stała się sprawa nie tylko konwalidacji, ale i utworzenia studiów doktorskich „Środowiskowych” z powodu wycofania się Instytutów współpracujących przy ich realizacji, co ogłosił Dyrektor INE na zebraniu pracowniczym 26 listopada 2013. Studia te mogły być uratowane, gdyby decyzja ich utworzenia została wydana wnet po uchwale parasolowej RN INE PAN z 26 września 2013 i gdyby poszły działania w ślad za pismem Koordynatora do dyrektorów Instytutów z dnia 13 września 2013.

B) Zadania Dyrektora INE w świetle Uchwały „parasolowej” RN z 26 września 2013

1. Dyrektor INE PAN jest przynajmniej moralnie zobowiązany do **UTWORZENIA** poszczególnych toków studiów zgodnie z wnioskami RN i powołania osób zaopiniowanych przez RN na funkcje kierowników tych studiów. Po to aby poszczególne toki studiów były **UTWORZONE** potrzeba było tylko **DECYZJI** Dyrektora INE właśnie o ich utworzeniu i powołaniu ich kierowników i sekretarzy wskazanych przez Radę. Stosowne decyzje i powołania mogły być wydane już 26 września, tuż po uchwaleniu wniosków wymienionych w pktcie. II.5. wyżej
2. Dyrektor INE **PILNIE WYDAJE ODDZIELNE DECYZJE O UTWORZENIU POSZCZEGÓLNYCH TOKÓW STUDIÓW.**

- a) W przypadku Instytutowego toku ekonomia są to studia IX ! edycji - bo Rada Naukowa potwierdziła 26 września 2013 ich ciągłość programową zgodnie ze swoją uchwałą z 27 czerwca 2002
- b) W przypadku Środowiskowych , EDBA- polski; EDBA -angielski SA TO PIERWSZE EDYCJE!

Decyzje takie powinien Dyrektor wydać "już dawno" w odpowiedzi na wnioski Rady Naukowej z 26 września. DO TAKICH DECYZJI DYREKTOR INE PAN NIE POTRZEBUJE ZATWIERDZANIA przez żadne ciała audytorskie - ich moc jest prawnie OCZYWISTA, a zwłoka w ich w sposób oczywisty i różnorodnie szkodzi Instytutowi.

3. Inkorporacja kursów i studentów z cyklu zajęć odbywanych pod różnymi nazwami przed Uchwałą Parasolową odbywa się na zasadzie ogólnych reguł ITS. Proces ten mógł być „już dawno „ zakończony.
4. Potrzeba konwalidacji toków edukacyjnych i konieczność mitrężenia na to czasu i energii. Rzeczywiście istnieje problem KONTYNUACJI tego czego de jure nie było, a co było de facto i jak nazwać to co było de facto i co ono spełniało Ale te sprawy można odłożyć i rozciągnąć w czasie i oddzielić od oczywistej sprawy "UTWORZENIA " toków studiów.
5. Przede wszystkim należy ogłosić na stronach internetowych plan PROSEMINARIÓW DOKTORSKICH - np. co drugi weekend DLA WSZYSTKICH rodzajów studiów doktorskich, dla wszystkich studentów i wszystkich chętnych abiturientów , którzy jeszcze nie przebrnęli pierwszego etapu „technologii produkcji” doktoratu polegającego – jak jest w opisie studiów doktorskich z ekonomii - na pierwszej prezentacji pomysłu kolegom na proseminarium którzy są na tym samym wstępnym etapie. Metoda , ta sprawdza się i na koniec roku akademickiego 2009/2010 szesnaście osób było gotowych do przejścia na drugo etap – tzn. „instytutowy workshop” i wybór faktycznego opiekuna naukowego, a o przynajmniej jednej wiadomo, że ma teraz obronę doktoratu i dwie inne otworzyły przewody na SGH. Ogłoszenie tego proseminarium poświadczy po pierwsze CIĄGŁOŚĆ pracy dydaktycznej Instytutu, a po drugie poświadczy jego TROSKĘ o, ii ZAINTERESOWANIE końcowym sukcesem doktorantów , a nie tylko zainteresowaniem zgarnięciem pieniędzy z czesnego. Psychologicznie i wizerunkowo jest to rzecz najważniejsza.
6. Należy dokończyć - tak czy inaczej – proces tworzenia środowiskowych studiów doktoranckich przy propozycji przyjęcia następującego toku rozumowania :
W przypadku tych studiów mamy czynienia z sytuacja analogiczna z tą rozpatrywaną przez Sąd Najwyższy a dotyczącą łączących się banków spółdzielczych. Oto jest DECYZJA ZARZĄDÓW (u nas umowa o prowadzeniu tych studiów) - nie ma uchwał ich "rad nadzorczych", tzn w naszym przypadku Rad Naukowych (przynajmniej tej INE) . SN orzekł ,że podjęcie odpowiedniej uchwały organu kontrolującego zarząd czyni decyzję zarządów prawomocną od samego początku. Nie widzę przeszkód aby umowy o prowadzeniu środowiskowych studiów doktoranckich nie traktować jako równoznacznej z DECYZJĄ o ich prowadzeniu w oparciu o programy uchwalane przez Rady Naukowe w części dotyczącej pola uprawnień naukowych tych Rad (u nas nauk ekonomicznych) - sądzę że inne instytuty poza INE PAN takimi uchwałami dysponują. Znowu w przypadku INE mamy program (i regulaminy) wprowadzone w życie przez Zarząd INE - jego dyrektorów. Programy te staną

się ważne "od samego początku" gdy zatwierdzi je Rada Naukowa INE - a zatwierdzi wprowadzając uzupełnienia i korekty w trakcie trwania tych studiów zgodnie z regulami pozwalającymi zmienić 1/3 programu w trakcie jego trwania. To nam wystarczy by program przekształcić na zgodny z profilem naukowym i uprawnieniami Instytutu.

7. Należy dopracować programy studiów MBA oraz DBA (zwłaszcza po polsku, po angielski wymaga jedynie drobnych uzupełnień), tak aby ich treści programowe lepiej pasowały do profilu Instytutu niż do dyscypliny zarządzanie i ich nazwa to odzwierciedlała. Dlatego postuluje się wprowadzenie nazwy **MBE&A -Masters of Business Economics and Administration**, oraz **EDBE&A Executive Doctoral Studies in Business Economics and Administration**.
8. Utworzyć pozostałe toki studiów po uprzedniej gruntownej przebudowie ich profilu, tak aby ich program należał do „obszaru nauk społecznych, dyscypliny ekonomia z wykorzystaniem dyscyplin finanse i zarządzanie” do których to celów szczegółowych, trzeba powołać odrębne fachowe Komisje Programowe w ramach powołanej Rady Dydaktycznej Instytutu.

V. GOSPODARKA FINASOWA INSTYTUTU

1. Podstawą do oceny gospodarki finansowej Instytutu stanowią raporty wykonane przez Zespoły powołane decyzjami Dyrektora INE nr nr 3 z dnia 20 czerwca (kier. Rycąbel) nr 5 z 15 lipca (kier. Barbara Liberska) oraz nr 6 z 18go lipca (kier Lesław Pietrewicz). Wynika z nich, że żadna gospodarka finansowa Instytutu nie była prowadzona, królowała „ad hoceria” bazująca na bezpiecznym marginesie nadwyżki finansowej kreowanej przez działalność dydaktyczną instytutu. Nie istnieje w Instytucie sensowny plan kont, który pozwalałby nie tylko sprawnie budować podstawowe, wskazywane przez prawo, dokumenty finansowe jak plan finansowo - rzeczowy, bilans Instytutu, rachunek przepływów pieniężnych, sprawozdania finansowe z rachunkiem dochodów, ale co więcej szybko dostarczać finansowej informacji zarządczej bazującej na znanych zasadach rachunku kosztów w układzie ekonomicznym i rachunkowości zarządczej. Takiego planu kont nie było z tej oczywistej przyczyny, że w Instytucie NIE TWORZONO ŻADNEGO z wymienionych dokumentów, a pierwszy zarys planu finansowego o strukturze informacji nawiązującej do układu obowiązującego w PAN księgowość dokonała dopiero w listopadzie 2013 w następstwie przygotowywania kolejnych wersji i uzupełnień raportu Zespołu powołanego decyzją nr 3 Dyrektora z 20 czerwca. Wymienione braki dokumentacji wystawiają złe świadectwo co do wiedzy i umiejętności przede wszystkim głównej księgowej Instytutu i istnieje potrzeba rozpisania konkursu na to stanowisko.

2. Ogólna sytuacja finansowa Instytutu, dzięki prowadzonej działalności edukacyjnej wydaje się dobra - Instytut w analizowanym okresie 2007-2013 lat wypracowywał nadwyżkę finansową, a pierwszym półroczu 2013 sięgnęła ona kwoty 1,14 mln złotych z planowaną nadwyżką na kolejne miesiące w wysokości około 600 tys. zł. Za okres 2007-VI 2013 skumulowana nadwyżka powinna sięgać 5,1 mln złotych, ale brak bilansów Instytutu i rachunku przepływów pieniężnych pozwala

stwierdzić „co się z nią dzieje”, albo co się działo, jak też jakie znaczenie kwoty „gotówki w kasie” uwidocznionej kwocie ok. 1,9 mln na koniec roku 2012 przy okazji budowy zarysu planu finansowego na rok 2013. Zagrożenia dla finansów instytutu ze strony działalności dydaktycznej zostały podzielone na klasy ryzyka a jego spełnienie się zależy od szybkości decyzji Dyrektora co do utworzenia poszczególnych toków studiów.

3. Sytuacja finansowa Instytutu jest dobra i pozostanie dobra pod warunkiem dokonania naprawy błędów, uchybień i niedopuszczenia do zrealizowania się potencjalnych skutków całkowitej nieodpowiedzialności byłych władz Instytutu w oferowaniu obietnic świadczeń niemożliwych do spełnienia przy niektórych tokach studiów. (Obietnice te niekiedy, a zwłaszcza w przypadku studiów EDDB po angielsku spełniały kryterium przestępstwa wyludzenia pieniędzy za świadczenia niemożliwe). W rozdziale IV CO NALEŻY ZROBIĆ DLA RATOWANIA DOBREGO IMIENIA I WIZERUNKU INE PAN, wyżej, j Koordynator wskazał posunięcia konieczne do wykonania które mogą zabezpieczyć Instytut przed możliwymi stratami z tytułu żądań zwrotu czesnego i żądań odszkodowawczych studentów, z których kilku zapowiedziało, albo już wstąpiło na drogę prawną, poczynając od interpelacji do władz PAN oraz MNiSzW, bez względu na treści zawarte, a nie znane, w raporcie audytu zewnętrznego, oraz skierowanie w jego następstwie wniosków do prokuratury.

4. Ogólnie biorąc gospodarka finansami INE PAN - owa „ad hoceria” w ich dysponowaniu jest z gruntu wadliwa, gdyż nie jest podporządkowana zabezpieczenia realizacji zadań Instytutu, od których wypełnienia zależy w ogóle dalsza perspektywiczna zdolność Instytutu do utrzymania funkcjonowania.

W obecnej strukturze wydatków (dane za I-VI 2013) po stronie wynagrodzeń dominują koszty szeroko rozumianego Zarządu z centralną administracją - ponad 810 tys. Złotych (45 % wynagrodzeń z osobowego funduszu płac , gdzie same dodatki funkcyjne to 135 tys. złotych). Natomiast koszt „ścisłego zarządu” - dyrekcja INE i trzy osoby z administracji centralnej - to 409 tys. złotych (dodatki funkcyjne ponad 66 tys. złotych) wobec 846 tys. złotych (a więc nieco ponad 46% funduszu wynagrodzeń osobowych) kosztów wynagrodzeń 23 pracowników naukowych na których barkach spoczywa merytoryczna działalność Instytutu i jego perspektywy. W powyższych kwotach nie są uwzględnione wydatki z bezosobowego funduszu płac i ich rozdysponowanie na rzecz działalności „statutowej” w kwocie prawie 170 tys. zł. Wydatkowane w wymienionym okresie. Oddzielnym zagadnieniem jest sprawdzenie polityki wynagrodzeń pod kątem zgodności z regułami „ustawy kominowej” obowiązującej dla jednostek państwowych i dopuszczającej w przypadku państwowej jednostki budżetowej, jaką jest INE PAN, wynagrodzenie zarządu na poziomie trzykrotności średniego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w ostatnim kwartale roku poprzedzającego dany. Średnia płaca miesięczna bowiem „3 osób zarządu administracji centralnej” INE sięgnęła 12 300 zł. w okresie I-I 2013 rok, a średnia płaca trzech osób dyrekcji INE przekroczyła 13 200 złotych tymczasem w myśl „ustawy kominowej” nie powinna przekroczyć kwoty 11 640 zł, dla Dyrektora i głównego księgowego Instytutu ¹. W przypadku potwierdzenia

¹ Na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 17 lipca 1998 r. o pożyczkach i kredytach studenckich (Dz. U. Nr 108, poz. 685, z późn. zm. 1) ogłasza się, że przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale 2012 r. wyniosło 3875,35 zł. Prezes wz. Halina Dmochowska; w DZIENNIK URZĘDOWY GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO Warszawa, dnia 22 stycznia 2013 r. Poz. 3 OBWIESZCZENIE

przez biegłych naruszenia „ustawy kominowej” przez kierownictwo INE należy w pierwszym rzędzie wystąpić do osób winnych z przesądowym wezwaniem do zwrotu w ciągu 14 dni kwot nadpłaconych i rozpatrzyć potrzebę wystąpienia wobec nich na drogę postępowania karnego.

Poza tym w rachunku kosztów działalności dydaktycznej uderza i wymaga wyjaśnienia rozbieżność między kosztami wynagrodzeń wykładowców za okres I-VI 2013 w wysokości 53,7 tys. zł. a kosztami wynagrodzeń bezosobowych w wysokości 587,3 tys. złotych

Tymczasem z punktu widzenia zdolności do świadczenia dochodowej działalności edukacyjnej najważniejsze są dwa czynniki :

- a) Zapewnienie minimum kadrowego, z bezpieczną rezerwą, pozwalającego utrzymać prawa do nadawania stopnia doktora habilitowanego i występowania o nadanie tytułu naukowego, co warunkuje prawo do prowadzenia studiów doktorskich. Istotną porażką Dyrektora INE PAN w zakresie gospodarki kapitałem ludzkim, groźną dla uprawnień Instytutu jest niezapobieżenie przejściu prof. M. D udką z I na II miejsce pracy w INE, jak też nie doprowadzenie do finału zatrudnienia profesora dra hab. Włodzimierza Rembisa, pozytywnie zaopiniowanego przez Radę Naukową INE PAN w marcu 2013.
- b) Zapewnienie ciągłości popytu na działalność edukacyjną Instytutu, co zależy od wypełniania przez Instytut zadań opiekuństwa naukowego nad stosunkowo wielką liczbą abiturientów przystępujących do pisania prac dyplomowych i doktorskich.
- c) Zapewnienie obecności Instytutu w obiegu naukowym mierzonym publikacjami i punktacją w czasopiśmie właściwej klasy.

Wymienione zadania implikują potrzebę głębokich zmian w polityce wynagrodzeń Instytutu z przesunięciem funduszy na rzecz pracowników samodzielnych rdzenia kadrowego, na rzecz sprawujących funkcje promotorskie różnego szczebla, na których szczególnie szybki wzrost zapotrzebowania występuje „od teraz” w związku kończeniem kolejnych cykli edukacyjnych przez osoby przygotowujące prace dyplomowe i doktorskie. Wreszcie na godne ekstra wynagradzanie pracowników za publikacje w najbardziej znaczących czasopiśmie zagranicznych. Z tego punktu widzenia wstępne propozycje „siatki wynagrodzeń” za aktywność edukacyjną pracowników Instytutu (promotorstwo, recenzje) mających roztaczać opiekę nad rzeszą studentów, przedstawione w raporcie pod kierunkiem dr Lesława Pietrewicza, są dalece nie wystarczające i wymagają szczegółowego dopracowania i dokładnych wyliczeń dla zachowania równowagi finansowej Instytutu.